

Załącznik nr 1 AUDYCJE PODEJMUJĄCE TEMATYKĘ ZWIĄZANĄ Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ NA ANTENACH TELEWIZJI POLSKIEJ S.A. W 2014 R.

Audycje cykliczne

- **„Pożyteczni.pl”** – magazyn reporterski, opisujący działalność organizacji pożytku publicznego i formy aktywności obywatelskiej (TVP INFO, TVP Regionalna);
- **„Twoja Sprawa” – interwencyjny magazyn** reporterski poruszający problemy dotyczące osób niepełnosprawnych. Reporterzy audycji reagowali na każdy ważny sygnał, na każde zgłoszenie o krzywdzie, arogancji władzy, czy łamaniu prawa (TVP INFO);
- **„Świat się kręci”** – codzienny program studyjny, emitowany na żywo, to rodzaj informacyjnego talk-show, w którym poruszane są tematy społeczne, polityczne, kulturalne, lifestyle’owe. W programie niejednokrotnie poruszana była problematyka niepełnosprawności (TVP1);
- **„Anna Dymna – spotkajmy się”** – audycja kierowana zarówno do osób niepełnosprawnych jak i pełnosprawnych. Jej głównym przesłaniem jest zbliżenie tych dwóch, wydawałoby się, odrębnych światów. Są to intymne rozmowy z zaproszonymi przez Annę Dymną gośćmi, w czasie których poruszane są tematy związane z problemami dotyczącymi każdego człowieka takimi jak miłość, akceptacja, samotność, szczęście, wiara i Nadzieja (TVP2);
- **„Sprawa dla reportera” – magazyn interwencyjny**, pokazujący ludzi, którzy zmagają się z przeciwnościami losu, złym prawem, nieuczciwością, brakiem kompetencji. Szczególnie dramatyczne historie dotyczą osób niepełnosprawnych (TVP 1).
- **„Polska non stop”** – magazyn reporterów prezentujący poszerzoną informację odnoszącą się do bieżących wydarzeń, przede wszystkim z kraju, uwzględniający tematykę niepełnosprawności (TVP1).
- **„Pełnosprawni”** – magazyn, w którym przedstawione zostały osiągnięcia naszych niepełnosprawnych sportowców oraz ich przygotowania do 31 Igrzysk Paraolimpijskich, które odbędą się w 2016 r. w Rio de Janeiro. Przy okazji spotkań sportowych widzowie mają możliwość poznania zawodników w ich życiu zawodowym i prywatnym. Realizacją magazynu zajmuje się zespół dziennikarzy, wśród których jest dwóch dziennikarzy niepełnosprawnych (TVP 1, TVP Sport, www.sport.tvp.pl.);
- **„Magazyn Ekspresu Reporterów” – program o charakterze interwencyjnym**, emitowany na żywo, w którym prezentowane są reportaże o tematyce społecznej,

w tym także odnoszące się do problemu niepełnosprawności (**TVP2**);

- **„Pytanie na śniadanie”** – codzienny magazyn śniadaniowy poruszający różne tematy,
- w tym związane z niepełnosprawnością. (**TVP2**);
- **„Bez barier”** – cykl audycji poświęconych sprawom osób niepełnosprawnych i ich bliskich. W programach prezentowani są ludzie, którzy mimo inwalidztwa coś osiągnęli oraz tacy, którzy dopiero do tego dążą. Są też przykłady osób, które nie dają sobie rady w życiu. Program prezentuje przydatne informacje o metodach rehabilitacji, ośrodkach i stowarzyszeniach działających w poszczególnych regionach na rzecz niepełnosprawnych i ich rodzin, nowych przepisach prawnych, ciekawych inicjatywach, a także przedstawia podstawy języka migowego. Są też relacje ze spotkań i imprez mających duże znaczenie dla tego środowiska (**TVP Regionalna**);
- **„Misja: Integracja”** – program o różnych aspektach życia osób niepełnosprawnych w naszym kraju, o sposobach radzenia sobie z codziennymi problemami. Opowiada również o pasjach i zainteresowaniach, o ludziach, gotowych nieść pomoc innym i integracji środowiska osób niepełnosprawnych (**TVP Regionalna**);
- **„Otwórz oczy”** – magazyn dedykowany osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom, głównie odnoszący się do kwestii: Czym jest niepełnosprawność, szczególnie taka, która pojawia się nagle? (**TVP Regionalna**);
- **„Świat nie jest taki zły”** - program poruszający problemy ludzi niepełnosprawnych, pokazujący sukcesy, ale też i kłopoty, z jakimi borykają się ci ludzie (**TVP Regionalna**);
- **„Pod wspólnym niebem”** – celem programu jest promowanie tzw. dobrych praktyk w dziedzinie udogodnień dla osób niepełnosprawnych lub rozwiązań służących ich aktywizacji zawodowej. W każdym odcinku prezentowana jest instytucja lub zakład, które wprowadziły rozwiązania umożliwiające osobom na wózkach, niewidomym, głuchym lub upośledzonym intelektualnie funkcjonowanie w społeczeństwie – pracę, naukę lub rozwijanie własnych pasji (**TVP Regionalna**);
- **„Raport z Polski”** – codzienny (emitowany w dni powszednie) magazyn informacyjnopublicystyczny podejmujący problemy bulwersujące lokalne społeczności. Reporterzy uwrażliwiają widzów na prawdziwe ludzkie dramaty oraz ukazują problemy utrudniające codzienne życie. Wskazują błędy w polskim prawodawstwie, bezsensowne i bezduszne przepisy oraz luki w prawie. Program prezentuje liczne materiały dotyczące osób niepełnosprawnych i ich najbliższych, wskazując m.in. ich ograniczenia i możliwości poprawy warunków funkcjonowania (**TVP Regionalna**);
- **„Kultowe rozmowy”** – cykl ukazujący zwyczajnych ludzi, bogatych w doświadczenie, próbujących zmieniać świat (**TVP Regionalna, TVP Bydgoszcz**);
- **„Ekspres Miłosierdzia”** – cykl programów katolickich, w którym wiele wydań poświęconych jest **osobom niepełnosprawnym** (**TVP1**);
- **„Niepokonani”** – cykl prowadzony przez Krzysztofa Ziemca, w którym rozmawia z ludźmi, którzy tak jak on przeżyli tragedię i zdołali się odrodzić (**TVP ABC, TVP Katowice**);
- **„Spełnieni”** – cykliczny program prezentujący pracę wybranych organizacji

pozarządowych w województwie podlaskim, przedstawiający stowarzyszenia i fundacje, które wyróżniały się efektywnym działaniem, a wśród nich organizacje działające na rzecz środowisk osób niepełnosprawnych (TVP Białystok);

- **„Magazyn Medyczny”** – reportaż z Małopolskich Dni Osób Niepełnosprawnych, które miały miejsce 30 kwietnia i 1 czerwca na Rynku Krakowskim. W uroczystościach Międzynarodowego Dnia Dziecka uczestniczyły dzieci niepełnosprawne. W audycji znalazły się wypowiedzi lekarzy, m.in. psychologów, ortopedów, psychiatrów, którzy informowali jak ważna jest w rehabilitacji osób niepełnosprawnych integracja, aktywność fizyczna i twórcza (TVP Kraków);
- **„Niepełnosprawni – pełni prawni”** – magazyn, w którym poruszane są problemy osób niepełnosprawnych, ich funkcjonowanie w społeczeństwie, ukazywane są ich sukcesy zawodowe (TVP Łódź);
- **„Aktywny samorząd – aktywni (nie) pełni prawni”** – cykl audycji dotyczący aktywizacji osób niepełnosprawnych. Program prezentuje aktywność zawodową niepełnosprawnych, którzy dzięki swojej wytrwałości i wsparciu władz mogą pracować i realizować się zawodowo (TVP Opole);
- **„Wielkopolska Otwarta dla niepełnosprawnych”** – cykl programów poświęconych konkursowi Wielkopolska Otwarta dla Niepełnosprawnych, którego celem było promowanie istniejących partnerstw zawiązanych pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, a organizacjami pozarządowymi, tworzących systemowe rozwiązania na rzecz osób niepełnosprawnych, służących pełnemu uczestnictwu osób niepełnosprawnych w życiu społeczności lokalnej oraz inspirowanie samorządów powiatowych i gminnych do doskonalenia rozwiązań systemowych i ich wdrażania (TVP Poznań);
- **„Nowa energia”** – cykliczny program poświęcony ekonomii społecznej i spółdzielniom socjalnym, dzięki którym niepełnosprawni mają szansę na zatrudnienie, stały dochód, a także rehabilitację (TVP Rzeszów);
- **„Podkarpacie po naszej myśli”** – magazyn poświęcony inwestycjom unijnym na Podkarpaciu. Wśród nich znalazły się te, związane z polepszeniem życia osób niepełnosprawnych, udogodnieniami, nowymi miejscami rehabilitacji (TVP Rzeszów);
- **„Rusz się człowieku”** – cykl programów promujących zdrowy tryb życia i aktywność – także wśród niepełnosprawnych (TVP Rzeszów);
- **„Wokół nas”** – magazyn interwencyjny, w którym poruszane były między innymi problemy osób niepełnosprawnych (TVP Szczecin);
- **„Po naszej stronie”** – cykl reportaży ukazujących jak nagła choroba czy znalezienie się w złym miejscu i czasie, mogą sprawić, że człowiek dotąd zdrowy i pełen sił, nagle znajdzie się po niepełnosprawnej stronie społeczeństwa (TVP Wrocław).

Filmy dokumentalne, reportaże

- **„Wymarzone serce”** – reportaż o Tadeuszu Żytkiewiczu, obecnie najdłużej żyjącym człowiekiem z przeszczepionym sercem (TVP INFO);

- **„Chrześcijański obowiązek”** – reportaż o prowadzonych w Gładyszowie Warsztatach Terapii Zajęciowej przeznaczonych dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności, zorganizowanych przez Prawosławny Ośrodek Miłosierdzia (TVP 2);
- **„Wybór Hanny”** – film dokumentalny BBC Worldwide ukazujący historię 12-letniej dziewczynki, która mimo poważnej wadzie serca uniemożliwiającej jej normalne życie i grożącej przedwczesną śmiercią nie godzi się na przeszczep, wywołując sensację na skalę całego kraju. Po prawie dwóch latach dziewczynka dojrzewa do decyzji i decyduje się na operację i pół roku później jest już zdrową nastolatką (TVP 1);
- **„Dziewczyna, która pokonała śmierć”** – wzruszająca historia dziewczynki ciężko rannej w wypadku, której lekarze nie dają szans na przeżycie. Kiedy rodzina wyraża zgodę, by pobrano jej narządy, a chirurdzy szykują się do operacji, dziewczynka daje oznaki życia. Po tym wypadku, zmieniono procedury dotyczące pobierania organów w szpitalach (TVP 1).
- **„Żeby dziecko nie spadło”** – film dokumentalny o życiu pary cierpiącej na dziecięce porażenie mózgowe, spodziewającej się dziecka i wychowującej 6-letniego przysposobionego synka (TVP 1);
- **„Normalne życie”** – film ukazujący walkę dziecka z białaczką (TVP 1);
- **„Dziecko doskonałe”** – opowieść dwóch kobiet, które urodziły w tym samym czasie dzieci z zespołem Downa, o ich doświadczeniach w wychowywaniu dzieci. Szczególne metody pedagogiczne i różnego rodzaju ćwiczenia, zastosowane we wczesnym dzieciństwie są bowiem w stanie zniwelować część negatywnych skutków upośledzenia (TVP 1);
- **„Otwarte serce”** – historia ośmiorga ruandyjskich dzieci, cierpiących na chorobę reumatyczną serca, które jadą do Chartumu, by poddać się ratującej życie operacji. Wycieczkę pilotuje doktor Emmanuel, jeden z dwóch w Ruandzie kardiologów dziecięcych. Szpital Centrum Salam to jedyna taka placówka na terenie Afryki, oferująca darmową opiekę medyczną, a prowadzona przez włoską fundację.

Pogotowie (TVP 2)

- **„Miłość na liście oczekujących”** – opowieść o 21-letniej Katie chorej na mukowiscydozę, której jedyną szansą na przeżycie jest przeszczep płuc. Mimo choroby Kristie z narzeczonym kontynuuje przygotowania do ślubu. Czy zdążą? I czy spełni się ich marzenie o "żyli długo i szczęśliwie"? (TVP2);
- **„Ja, mój tata i nasza nerka”** – opowieść o 9-letnim chłopcu, który choruje na zespół Goodpasture’a. Jedynym rozwiązaniem jest przeszczep nerki, której dawcą na szczęście może być ojciec chłopca (TVP2);
- **„Na krawędziach”** – film dokumentalny o matce wychowującej dwójkę niepełnosprawnych dzieci, autystycznego syna i córkę chorą na ziarnicę złośliwą. Ukazuje życie podporządkowane chorym dzieciom (TVP Białystok);
- **„Przełamując ciszę”** – film dokumentalny opowiadający o grupie niesłyszących, którzy wraz z rodzinami postanawiają spełnić marzenia swojego życia – zaśpiewać

w chórze. Jarek Wajk, lider rockowego zespołu, uczy ich rozpoznawać dźwięki poprzez wibracje rękami, nogami, całym ciałem. Uczy ich też wydobywać dźwięki i przy ich pomocy opowiadać o świecie słyszających. Ich ciężka, czasami wydawać się może beznadziejna, a jednak porywająca praca nagrodzona zostaje występem dla publiczności (TVP Białystok);

- **„Paweł”** – film dokumentalny opowiadający o upośledzonym umysłowo młodzieńcu, który jest światową gwiazdą „Olimpiad specjalnych”. Sport jest dla niego walką o miejsce w życiu (TVP Białystok);
- **„Czuwaj nieprzetarty szlaku”** – reportaż z 48. Zlotu Drużyn Harcerskich Nieprzetartego Szlaku w Funce. W Zlocie wzięło udział ponad 100 osób niepełnosprawnych, chorych, wykluczonych społecznie (TVP Bydgoszcz);
- **„Nie widzę problemu”** – reportaż o Grzegorzu Dudzińskim, który od lat nie widzi. Mimo to, jak mówił... nie widzi problemu w swoim schorzeniu. Założył kawiarnię artystyczną, bo lubi poezję śpiewaną. To jednak nie jest opłacalna działalność, dlatego postanowił serwować w „Światłowni”, podobno najlepszą, pizzę w Bydgoszczy. W restauracji pracuje 13 osób, wszystkie to osoby niepełnosprawne, dla których praca okazała się najlepszym lekarstwem na życie (TVP Bydgoszcz);
- **„Jedyna taka”** - reportaż z pierwszych wyborów Miss Polski na Wózku. W konkursie, wzięło udział ponad 70 kobiet z całego kraju. Konkurs miał przede wszystkim pokazać, że niepełnosprawność nie musi oznaczać wykluczenia, a kobiety na wózkach mogą być piękne i atrakcyjne (Bydgoszcz);
- **Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tucholi**, to miejsce w którym niepełnosprawni spotykali się na zajęciach i doskonalili umiejętności przydatne w codziennym życiu. Prowadzone zajęcia pomagały osobom niepełnosprawnym funkcjonować i zdobywać miejsca na rynku pracy. Część podopiecznych z warsztatów trafiła do zakładu Aktywności Zawodowej, gdzie znaleźli zatrudnienie i zarobek (TVP Bydgoszcz);
- **Zakład Aktywności Zawodowej w Radziejowie** powstał z myślą o osobach niepełnosprawnych. Dzięki tej inicjatywie pracę znalazło ponad sześćdziesiąt osób w usługach gastronomiczno-hotelarskich. Wszystkie te działania wspierały również inny cel: rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych (Bydgoszcz);
- **„Integracja malowana dźwiękiem 2014”** – relacja z festiwalu „Integracja malowana dźwiękiem”, który odbył się w Bochni. Młodzi artyści - amatorzy przyjeżdżają do miasta, by tworzyć muzyczne duety ze swoimi niepełnosprawnymi rówieśnikami. Biorą udział w trzydniowych warsztatach, prowadzonych przez znanych artystów, uczestniczą w konkursie i koncercie finałowym (TVP Kraków);
- **„Uwolnić dobro”** – w ramach cyklu, który prezentował sylwetki laureatów nagrody Samorządu Województwa Małopolskiego AMICUS HOMINUM wyemitowano odcinki o wolontariuszach, wspierających osoby niepełnosprawne (TVP Kraków);
- **„Maszer”** – reportaż opowiadał o prawdziwej przyjaźni maszera, czyli osoby powożącej psim zaprzęgiem i chłopca z zespołem Downa. Chłopiec, choć bardzo ciężko doświadczony przez los, chce być taki sam jak jego przyjaciel. Pragnie zostać

maszerem. (TVP Lublin);

- **„Problem techniczny – brak wzroku”** – reportaż o grupie niewidomych muzyków, którzy założyli folkową Kapelę Drewutnia w Lublinie. Reportaż opowiada o pokonywaniu życiowych barier przez niewidomych, którzy za wszelką cenę chcą funkcjonować w społeczeństwie jako pełnowartościowi ludzie, ograniczeni niewielkim w ich odczuciu – problemem technicznym, jakim jest utrata wzroku (TVP Lublin);
- **„Polska wrażliwa, czyli warto pomagać”** – program o działalności Fundacji Patria, o niesieniu pomocy dzieciom chorym, niepełnosprawnym oraz rodzinom niepełnym, zastępczym i domom dziecka. Z myślą o nich – w Imiołkach i Skrzetuszewie pod Gnieznem organizowane były obozy integracyjne i zimowiska oraz rehabilitacja, hipoterapia, terapia zajęciowa oraz opieka logopedyczna (TVP Poznań);
- **„Rozruszaj stawy”** – audycja kierowana do seniorów, w której lekarze i specjaliści pokazują i uczą jak wykonywać ćwiczenia, które pomagają utrzymać stawy w dobrym stanie (TVP Poznań);
- **„Jestem tu”** – historia chłopca, wysportowanego i energicznego, który prowadził bardzo aktywne życie zawodowe i rodzinne, dopóki nie doznał urazu. Naderwanie ścięgna spowodowało, że dziś jest niepełnosprawny i całkowicie uzależniony od pomocy innych (TVP Szczecin);
- **„Niepełnosprawni są wśród nas”** – historia młodego mężczyzny po porażeniu mózgowym, który cały czas jest aktywny społecznie i zawodowo – pracuje w branży rozrywkowej (TVP Szczecin);
- **„Wiatr w żagle”** – audycja prezentująca ideę fundacji Sail Treining International, organizatora wielkich regat, gdzie priorytetem jest nauka zdobywana przez pracę na morzu, w imprezie wzięli udział głównie młodzi ludzie, często z trudnych rodzin oraz niepełnosprawni (TVP Szczecin);
- **„Mrówki ekologiczne”** – reportaż o działalności Stowarzyszenia EKON – Niepełnosprawni na rzecz Środowiska, które zatrudnia kilkaset osób z niepełnosprawnością i obsługuje ponad 30 tys. mieszkańców (TVP Warszawa);
- **„Dom dla mojego dziecka”** – film dokumentalny, ukazujący starania Marii Rogowskiej i innych zgromadzonych wokół niej kobiet o godne schronienie dla ich niepełnosprawnych dzieci, kiedy zabraknie już matek (TVP Warszawa);
- **„Moje oczy na czterech łapach”** – reportaż, którego bohaterem jest pies przewodnik. Wydaje się, że jedyni, którzy doceniają takie psy to ci, dla których one pracują, bo bez nich byłiby skazani na pozostawanie w czterech ścianach mieszkania (TVP Warszawa);
- **„Tato”** – reportaż o grupie ojców z gminy Lesznówola, którzy działają w Stowarzyszeniu Dobra Wola w ramach którego dla swych niepełnosprawnych pociech organizują wyjazdy, rehabilitacje, przedszkola (TVP Warszawa);
- **„Oni”** – osoby niepełnosprawne intelektualnie – reportaż o osobach niesprawnych intelektualnie, które dzięki długotrwałej rewalidacji i rehabilitacji są w stanie podjąć pracę zarobkową (TVP Warszawa);
- **„Normalny dzień”** – reportaż o mężczyźnie całkowicie sparaliżowanym mieszkającym

na osiedlu osób niepełnosprawnych w Holandii, jeżdżącym na wózku podłączonym do skomplikowanej aparatury. Mimo, że w najprostszych czynnościach życiowych uzależniony jest od pomocy opiekunów z dumą samodzielnie wykonuje zawód informatyka (TVP Warszawa).

Audycje rozrywkowe

- **„Festiwal Zaczarowanej Piosenki im. Marka Grechuty - Koncert Finałowy cz. 1 Dzieci, cz. 2 Dorośli”** – finał 10 edycji ogólnopolskiego konkursu dla osób niepełnosprawnych utalentowanych wokalnie, organizowanego wspólnie przez Fundację Anny Dymnej „Mimo Wszystko” oraz Telewizję Polską S. A. W pierwszej części koncertu wzięło udział 6 finalistów w kategorii dziecięcej (od 10 do 16 lat), a w drugiej 6 finalistów w kategorii dorosłych (powyżej 16 roku życia). Na krakowskim Rynku towarzyszyli im m.in.: Mela Koteluk, Ewa Bem, Ania Rusowicz, Mieczysław Szczepniak, Ernest Staniaszek i Marek Piekarczyk. Koncert poprowadzili Anna Dymna i Zbigniew Zamachowski oraz Bronia Zamachowska;
- **„Serce dla dzieci”** – koncert charytatywny Programu 1 TVP S.A. i Wydawnictwa RASP, którego celem było zebranie funduszy na pomoc dzieciom w potrzebie – przede wszystkim chorym i osieroconym. W czasie koncertu widzowie mogli poprzez akcje smsowe pomóc wybranym dzieciom. Do udziału zaproszeni zostali: Zbigniew Wodecki, Olga Bończyk, Anna Wyszkonj, Bracia Cugowscy, Perfect, Patrycja Markowska, Margaret, Robert Janowski, Zespół Pectus. Koncert poprowadzili Agata Młynarska i Krzysztof Ziemięć;
- **„Hej w Dzień Narodzenia cz. I i II”** – pełen ciepła i nastroju koncert kolęd i pastorałek. W roli wokalistów wystąpiły osoby niepełnosprawne. Artystom towarzyszyła orkiestra pod batutą Marka Czecha. Koncert zrealizowano w Katedrze Bydgoskiej pw. Św. Marcina i Mikołaja w Bydgoszczy;
- **„Serce za uśmiech XVIII Festiwal Piosenki Młodzieży Niepełnosprawnej – Impresje Artystyczne Ciechocinek 2014”** – relacja z Koncertu Laureatów, na którym usłyszeć można było popularne przeboje – zarówno polskie, jak i zagraniczne, w tym m.in. wyróżnionego Grand Prix Kamila Czeszela, który zaśpiewał piosenkę „Jednego serca” Czesława Niemena. Podczas finału – tradycyjnie już – młodzi wykonawcy odśpiewali swego rodzaju hymn festiwalowy – „Serce za uśmiech”.

Wydarzenia sportowe

Informacje sportowe – bieżące relacje z wydarzeń w sporcie niepełnosprawnych znajdują się w ofercie serwisów i magazynów informacyjnych emitowanych w TVP 1, TVP 2, TVP INFO, TVP Sport oraz w programach regionalnych. W specjalnych kronikach w TVP 1 relacjonowane były codziennie (10– 17.03.2014 r.) Zimowe Igrzyska Paraolimpijskie w Soczi; Transmisje i relacje – na antenie TVP Sport w 2014 r. przeprowadzone zostały transmisje i relacje z imprez z udziałem sportowców niepełnosprawnych:

- **Zimowe Igrzyska Paraolimpijskie – Soczi (Rosja);**
- **Mistrzostwa Świata w Amp Futbolu – Meksyk;**
- **Turniej Integracyjny Pedros Cup w lekkiej atletyce – Bydgoszcz;**
- **Memoriał Kamili Skolimowskiej w lekkiej atletyce – Warszawa;**
- **Turniej Szermierczy o Szablę Kilińskiego – Warszawa;**
- **Europejski Turniej Olimpiad Specjalnych – Bydgoszcz;**
- **Międzynarodowy Turniej w Boccia – Poznań;**
- **Mistrzostwa Świata w siatkówce na siedząco – Elbląg;**
- **Europejski Festiwal Filmowy – Integracja Ty i Ja – Koszalin;**
- **Bicie rekordu Guinnessa w rugby na wózkach – Poznań;**
- **Puchar Polski w goal ball'u – Katowice;**
- **Motocyklowa wyprawa – Motocykliści polskim para olimpijczykom;**
- **Wyprawa do Rumunii z udziałem niepełnosprawnych motocyklistów;**
- **Mistrzostwa Polski juniorów w pływaniu – Tychy;**
- **Open Air Festiwal z perspektywy wózka inwalidzkiego – Gdynia;**
- **Cykl 10-felietonów we współpracy z Akademią Pedagogiki Specjalnej w Warszawie;**
- **Mistrzostwa Europy w tańcu na wózkach – Łomianki.**

Produkcje fabularne filmy i seriale

Filmy, emitowane na antenach TVP S.A., w których podjęto tematykę związaną z niepełnosprawnością to m.in. „Kod Merkury” (TVP 1), „Nietykalni” (TVP 1) oraz „Zapach kobiety” (TVP 1). Ponadto stałą i konsekwentną walkę ze stereotypami, dyskryminacją i nierównym traktowaniem prezentują seriale **„Na dobre i na złe”, „M jak miłość”, „Klan”** czy **„Barwy szczęścia”**. W serialu fabularnym **„Głęboka woda”** ukazano pracę ośrodka pomocy społecznej.

Kampanie społeczne (w nawiasie liczba wyemitowanych spotów)

- **„Hospicjum Gajusza”** – spot Fundacji Hospicyjnej: TVP 1 (23), TVP 2 (13), TVP Polonia (54), TVP Kultura (50), TVP Regionalna (42), TVP INFO (54);
- **„Dziecko Ci nie powie, że ma autyzm”** – spot Fundacji Synapsis: TVP 1 (30), TVP 2 (16), TVP Historia (68), TVP Regionalna (41), TVP INFO (60);
- **„Hipoterapia”** – spot Fundacji Stworzenia Pana Smolenia: TVP 1 (21), TVP 2 (18), TVP Polonia (58), TVP Regionalna (68), TVP INFO (116);
- **„SM – walcz o siebie”** – spot Fundacji Urszuli Jaworskiej: TVP 1 (34), TVP 2 (18), TVP Polonia (89), TVP Kultura (48), TVP Historia (33), TVP Regionalna (65), TVP INFO (168);
- **„Rzadkie choroby są częste”** – spot Stowarzyszenia Chorób Rzadkich: TVP 1 (7), TVP 2 (3), TVP Kultura (12), TVP Historia (106);
- **Ból spot Fundacji Hospicyjnej:** TVP 1 (28), TVP 2 (23), TVP Polonia (57), TVP INFO (30);
- **„Pomoc niewidomym na Ukrainie”** – spot Fundacji Szansa dla Niewidomych: TVP 1

(15), TVP 2 (28), TVP Kultura (35);

- **„Przejrzyj chłoniaka”** – spot Polskiej Unii Onkologii Mam haka na raka: TVP 1 (10), TVP 2 (11), TVP Polonia (51), TVP Regionalna (36), TVP INFO (93);
- **„Spójrz inaczej na osoby niewidome”** – spot Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi w Łaskach: TVP 1 (15), TVP 2 (12), TVP Polonia (42), TVP Kultura (39), TVP Historia (60), TVP Regionalna (23), TVP INFO (59);
- **„Zero barier – Polska bez ograniczeń”** – spot Fundacji Zero Barier: TVP 1 (16), TVP 2 (16), TVP Polonia (55), TVP Kultura (35), TVP Regionalna (27);
- **„Zakręcona akcja”** – spot Lubelskiego Hospicjum im. Małego Księcia: TVP 1 (5), TVP Polonia (10), TVP Kultura (10), TVP INFO (28);
- **„Biblioteka – osoby niepełnosprawne w bibliotece, seniorzy w bibliotece”** – spot Fundacji TUS: TVP 1 (20), TVP 2 (27), TVP Regionalna (71);
- **„Niepełnosprawni 2014”** – cykl 3 spotów promujących aktywizację osób niepełnosprawnych. Twarzami projektu zrealizowanego w ramach Kampanii Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego na Rzecz Aktywizacji Osób Niepełnosprawnych byli: Monika Kuszyńska – była wokalistka Varius Manx, Krzysztof Cegielski – były żużlowiec, Łukasz Brunacki z Torunia – twórca portalu randkowego dla niepełnosprawnych oraz Elżbieta Ćwikła – niewidoma masażystka z Bydgoszczy (TVP Bydgoszcz).

Patronaty korporacyjne

Telewizja Polska w 2014 r. była patronem wielu wydarzeń, również organizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych, m.in.:

- **Klinika Budzik Fundacji „A kogo?”** Ewy Błaszczyk;
- **Festiwal Piosenki i Form Twórczych Osób Niepełnosprawnych w Odolanach**, 14 -15 czerwca 2014 r., której organizatorem była Fundacja Osób Niepełnosprawnych;
- **XI ogólnopolska kampania edukacyjno-społeczna „Hospicjum to też Życie”**, 10 października – 30 listopada 2014 r., której organizatorem była Fundacja Hospicyjna oraz Krajowy Duszpasterz Hospicjów.

Inne formy przekazu

Telewizja Polska S.A., obok tematów dotyczących niepełnosprawności, stosuje już od lat, specjalne formy ułatwiające widzom niepełnosprawnym odbiór programu. Od 1 lipca 2011 r. **obowiązek udostępniania programów osobom niepełnosprawnym zapewnia** znowelizowana ustawa o radiofonii i telewizji. Na jej mocy, od roku 2012 wszyscy nadawcy telewizyjni muszą zapewnić co najmniej 10% kwartalnego czasu nadawania programu (bez czasu reklam i telesprzedaży) dla osób niepełnosprawnych za pośrednictwem napisów dla niesłyszących, tłumacza języka migowego i audiodeskrypcji.

5 czerwca 2013 r., w trosce o realizację zapisów ww. ustawy, przedstawiciele nadawców zawarli w siedzibie KRRiT porozumienie, które zobowiązuje do dostarczania w określonym wymiarze czasowym usług dla osób z niepełnosprawnością narządu wzroku i niepełnosprawnością narządu słuchu.

Telewizja Polska S.A. jest liderem na polskim rynku telewizyjnym w liczbie pozycji programowych dostosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Tłumaczenia programów na język migowy są obecne na antenach TVP S.A. od roku 1979 (pierwszy film z napisami dla osób niesłyszących został wyemitowany w TVP 1 blisko 20 lat temu).

Audiodeskrypcja dostępna jest w telewizji publicznej od roku 2007 – początkowo na stronie internetowej www.tvp.pl, a od czerwca 2011 r. – w nadawanych cyfrowo kanałach TVP S.A. –jako fonia dodatkowa.

Napisy dla niesłyszących

W roku 2014 wyemitowano napisy do ponad 3 870 godzin programów emitowanych w kanałach TVP 1 i TVP 2. W podziale na anteny daje to ponad 32% wszystkich pozycji programowych emitowanych na antenie TVP 1 i ponad 24% w TVP 2. Dziennie dwie główne anteny TVP S. A. emitowały średnio ponad 10 godzin audycji z napisami. Pozostałe kanały Telewizji Polskiej S.A. przekroczyły poziom 10%, w przypadku kanałów TVP HD i TVP Seriale – audycji z napisami była ponad połowa.

Audycje, do których opracowuje się napisy są zróżnicowane gatunkowo, przeznaczone dla różnych kręgów odbiorców. Priorytetem jest produkcja polska, do której osoby niesłyszące mają ograniczony dostęp oraz jej walory edukacyjne. W doborze programów uwzględnia się także kryteria najwyższej oglądalności oraz czas nadawania.

Wśród nowości „napisowych” znalazł się m.in. cykl prezentujący filmy dokumentalne „Oglądaj z Andrzejem Fidykiem”, popularny i lubiany przez widzów – „Okrasa łamie przepisy” oraz pokazujący miejsca, z których pochodzą znani Polacy – „Szlakiem gwiazd”.

Z myślą o młodszej widowni napisami opatrzone m.in. cykl „Ocalony świat” przedstawiający najcenniejsze gatunki polskich zwierząt, „Las story” ukazujący przyrodę polskich lasów, a także „Masz wiadomość”.

Wśród wielu kontynuacji audycji z napisami był także cieszący się dużym uznaniem, nie tylko wśród młodych widzów, program popularnonaukowy „Jak to działa?”. Wśród seriali dla dzieci i młodzieży, w ofercie kanału TVP ABC znalazły się m.in. „Plecak pełen przygód”,

„Znak Orła”, „Janka”, „Mama – nic”, „Gwiazdny pirat”, „Trzy Szalone Zera”, „Rozalka o laboga”, „Przyjaciele wesołego diabła”, „Detektywi na wakacjach”, „Dziewczyna i chłopak”, „Gniewko syn rybaka”, „W piątą stronę świata”, „Przygrywka”, „Gazda z Diabelnej”, „Gruby” czy „Tylko Kaśka”.

Codziennie z napisami nadawane są główne wydanie „Wiadomości”, „Sport” i „Pogoda”.

Transmitowanym na żywo 27 kwietnia 2014 r. uroczystościom kanonizacyjnym Jana Pawła II i Jana XXIII także towarzyszyły napisy. Zawierały one zarówno treści liturgiczne, homilię jak i dodatkowy komentarz ze studia.

Oprócz dostępnych z napisami filmów i seriali emitowanych w paśmie po godz. 20.00 niesłyszący mają dostęp do polskich i zagranicznych produkcji dokumentalnych emitowanych w cyklu m.in. „Natura w Jedynce”, „BBC w Jedynce” czy „Zwierzęta świata”.

Widzowie niesłyszący mogli również śledzić dalsze losy bohaterów popularnych seriali TVP S.A. m.in. „Komisarz Alex”, „Ojciec Mateusz”, „Czas honoru”, „Rodzinka.pl”, „Ranczo”, czy też telenowel „Klan” i „Barwy szczęścia”, a także cieszącego się olbrzymią popularnością serialu „M jak miłość”. Dotąd część osób niesłyszących mogła go oglądać dzięki emisjom z tłumaczeniem na język migowy. Jednak dostrzegając problem, że nie wszyscy widzowie z dysfunkcją słuchu potrafią skorzystać z tego udogodnienia i kierując się prośbami wielu widzów niedosłyszących, do serialu zostały przygotowane napisy. Dodano je także do równie popularnego serialu „Na dobre i na złe”.

Wśród emitowanych w kanałach tematycznych seriali, widzowie z niepełnosprawnością słuchu przybliżono m.in. takie tytuły jak: „Wielcy marzyciele”, „Królowa Bona”, „Hrabina Cosel”, „Crimen”, „Z biegiem lat, z biegiem dni”.

Niesłyszący widzowie Teatru Telewizji mogą oglądać wszystkie poniedziałkowe spektakle z napisami. Także ceniony przez widzów program publicystyczny „Sprawa dla reportera” posiada takie udogodnienie.

Na płytach DVD i BR z napisami dla niesłyszących w 2014 r. ukazały się seriale: „Rodzinka.pl”, „Czas honoru”, „Komisarz Alex”, „Ojciec Mateusz”, „Stawka większa niż życie”, „Alternatywy 4”

Na antenach Oddziałów Terenowych, zarówno w pasmach wspólnych, jak i własnych, pojawiają się jednostkowe programy z napisami dla niesłyszących, np. „Śmiecińscy” – magazyn ekologiczny (TVP Regionalna 4 wydania), „Książka pod żaglami” – cykl audycji

promujących czytelnictwo i aktywny styl życia (TVP Kielce, TVP Olsztyn, TVP Szczecin), magazyn o książkach „BOOKriders”, „Kalejdoskop Olsztyński” (TVP Olsztyn).

Audiodeskrypcja

Od roku 2007 r. Telewizja Polska S.A. stale udostępnia osobom niewidomym i niedowidzącym programy z audiodeskrypcją, czyli z dodatkowym opisem słownym. Zgodnie z zapisami porozumienia, które zobowiązuje do dostarczania w określonym wymiarze czasowym usług dla osób z niepełnosprawnością narządu wzroku i niepełnosprawnością narządu słuchu, począwszy od III kwartału 2013 r. audycje z audiodeskrypcją w TVP 1 i TVP 2 w czasie najwyższej oglądalności muszą stanowić 11 godzin oferty programowej. 6 godzin emisji audycji z audiodeskrypcją wyznaczono w kanałach obecnych na naziemnych multipleksach cyfrowych, a mianowicie: TVP Polonia, TVP Kultura, TVP Historia.

Powyższe zapisy w 2014 r. zostały wypełnione we wszystkich wymienionych kanałach. Dodatkowo, audiodeskrypcję w wyznaczonej ilości, opracowano także dla kanału TVP Rozrywka i TVP ABC, które nie były wymienione w porozumieniu, a które znajdują się w ofercie kanałów naziemnych multipleksów MUX1 i MUX3.

Audycje z audiodeskrypcją wyemitowane w kanałach Telewizji Polskiej S.A. dostępnych w naziemnej telewizji cyfrowej to przede wszystkim kontynuacja opracowań popularnych i lubianych przez wszystkich widzów seriali, takich jak: „Ojciec Mateusz” i „Rodzinka.pl”.

Nowością był serial „1920. Wojna i miłość” oraz przeznaczony dla najmłodszych widzów „Miś Fantazy”. Audiodeskrypcja została przygotowana także do kolejnych kilkunastu cieszących się uznaniem widzów odcinków programów Roberta Makłowicza – „Makłowicz w podróży” i „Podróże kulinarne Roberta Makłowicza”. Wśród filmów fabularnych przygotowano i wyemitowano m.in. „Zwerbowana miłość”, „Boisko bezdomnych”, „Wszystko co kocham”, „Joanna”, „Jak rozpętałem II wojnę światową”, „Popiełuszko. Wolność jest w nas”, „Jesteś Bogiem”, „Pokłosie”.

Dużą barierą w telewizyjnym odbiorze programów z audiodeskrypcją są problemy związane z dostępnością tego udogodnienia w sygnale telewizji satelitarnej i kablowej. W praktyce ogranicza to liczbę odbiorców do widzów korzystających z sygnału naziemnej telewizji cyfrowej. Trudności z obsługą odbiorników telewizyjnych mają osoby niewidome, dla których niedostępne są jeszcze urządzenia z przyjaznymi interfejsami.

Tłumaczenie na język migowy

Widzowie głuchoniemi mają możliwość oglądania wybranych audycji na antenach TVP S.A. w tłumaczeniu na język migowy. Są to popularne seriale, magazyny, reportaże, codzienne serwisy informacyjne, np.: „M jak miłość” (TVP2), „Co mówią lekarze (TVP Kultura), „Ciemnego pokoju nie trzeba się bać” (TVP Kultura), „Awatar, czyli zamiana dusz” (TVP Kultura), „Na kredyt” (TVP Kultura), „Słowo na niedzielę” (TVP2), „Pełnosprawni” (TVP Sport), „Misja Integracja” (TVP Regionalna), „Telekurier Extra” (TVP Regionalna), „Twoje Info” (TVP INFO), „Magazyn nowości naukowych Glob” (TVP Regionalna), „Co niesie dzień” (TVP Regionalna), „Świat nie jest taki zły” (TVP Regionalna), „Śmiecińscy” (TVP Regionalna), „Bez barier” (TVP Regionalna), „Dziennik Regionów” (TVP Regionalna) i „Info Dzień” (TVP INFO).

Wśród programów tłumaczonych na język migowy są także audycje dla dzieci, m.in. „Len”, „Supełkowe ABC”, oraz programy historyczne „Śladami historii”, „Buntownik z wyboru”, „Historia Polskiego Radia”, „Ślady pamięci”, „Opozycja stanu wojennego”, „Trzy dni w Szczecinie”.

Ponadto, w języku migowym, emitowane są ważne uroczystości i wydarzenia, np.:

- transmisja Mszy kanonizacyjnej Jana Pawła II;
- Orędzie Noworoczne Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego;
- Orędzie Prymasa abp. Wojciecha Polaka na Boże Narodzenie;
- Konferencja prasowa - FIFA podsumowuje Mundial 2014;
- Konferencja Radosława Sikorskiego w sprawie sankcji UE wobec Rosji;
- Konferencja Katherine Ashton w sprawie sytuacji na Ukrainie;
- Konferencja prezydenta USA;
- Konferencja – Nowy Rząd Ewy Kopacz.

Na antenach programów regionalnych również pojawiają się cykliczne programy tłumaczone na język migowy, np.: „Wielkopolska Otwarta dla niepełnosprawnych” (TVP Poznań), „Panorama Tygodnia” (TVP Gdańsk), „Medycyna i Ty” (TVP Poznań).

Tłumacze języka migowego na antenach TVP S.A. korzystają zarówno z Systemowego Języka Migowego (SJM), jak i Polskiego Języka Migowego (PJM) z uwagi na zróżnicowane preferencje osób niesłyszących.

Udział audycji z udogodnieniami dla osób niepełnosprawnych na antenach TVP S.A. w 2014 r.

	I kwartał 2014	II kwartał 2014	III kwartał 2014	IV kwartał 2014
TVP 1	31,51%	26,05%	37,74%	34,26%
TVP 2	21,53%	24,49%	25,42%	26,13%
TVP Polonia	14,58%	17,68%	24,37%	19,61%
TVP Kultura	21,15%	23,11%	29,75%	26,19%
TVP Historia	19,81%	22,16%	23,97%	19,41%
TVP Rozrywka	10,38%	10,15%	17,41%	14,39%
TVP Seriale	61,83%	66,11%	65,75%	63,12%
TVP Sport	0,37%	1,72%	1,64%	1,70%
TVP HD	67,68%	68,82%	70,84%	68,91%
TVP ABC*	9,39%	14,98%	11,74%	

Źródło: Dane własne TVP S.A. *emisja od 15.02.2014 r.